

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه ۲۴ آذر ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب:

بین المللی .

(۵) تقدیم طرح قانونی راجع باصلاح قانون انجمن

های شهر و قرائت آن .

(۶) بیانات بعد از دستور آقای دکتر شفیق امین .

(۷) معرفی آقای فرهودی بمعاونت وزارت کشور

بوسیله آقای وزیر کشور .

(۸) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

(۱) تصویب صورت مجلس .

(۲) بیانات قبل از دستور آقایان: کمالوند دیهم -

سرشکر نکوزاد - حسینی و بانو هاجر تربیت .

(۳) شور دوم گزارشهای راجع بقرارداد پستی

جهانی منعقد در اتاوا و تصویب آن .

(۴) شور اول گزارشهای مربوط بقرارداد مخابرات

مجلس ساعت نه و بیست دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

ریاست میشود و همچنین باز مقدار زیادی شکایات از

شهرستانهای مختلف و شهرستانهای آذربایجان رسیده تقدیم

میشود .

رئیس - آقای دکتر سام .

دکتر سام - بعد از جلسه قبل که جناب آقای منصور

نظر فراکسیون نهضت ائتلافی را راجع به ترتیب رسیدگی

قانون جدید استخدام اعلام کردند و مورد تأیید نمایندگان

قرار گرفت تا امروز صبح ۱۸۷ تلگراف از شهرستانهای

مختلف از فرهنگیان رسیده و از این اقدام تشکر کرده اند

عینا تقدیم مقام ریاست میشود تا در سوابق مربوطه

حفظ شود .

رئیس - آقای مهندس جلالی .

مهندس جلالی - منظمه ای از کارمندان بانک

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : مجد - حازقی -

ظهماسی - ایلخان - کلانتر هرمزی - مهندس زنجانی -

طباطبائی - مهندس پرویز بهبودی - دیهم - بانو هاجر

تربیت .

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر اسدی - فیضی -

مهندس عدلی .

رئیس - در صورت جلسه قبل نظری نیست ؟

(اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود . آقای دکتر

شفیق امین .

دکتر شفیق امین - هفت فقره شکایتمو تقاضا

از فرهنگیان و کارمندان دولت رسیده که تقدیم مقام

ساختمانی رسیده که تقدیم میشود تا به کمیسیون استخدام ارسال گردد.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه.

دکتر یزدان پناه - سه فقره شکایت رسیده که تقدیم میشود.

رئیس - آقای شیخ الاسلامی.

شیخ الاسلامی - نامه ایست از طرف کارمندان اداره دارائی کردستان رسیده که تقدیم میشود.

رئیس - آقای مهندس صائبی.

مهندس صائبی - نامه ایست از کارمندان غیر رسمی جنگل بانی ارسباران که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای روستا.

روستا - تعداد نامه هائی است که راجع بموضوعهای مختلف من جمله مالک و مستأجر رسیده که عیناً تقدیم میشود.

رئیس - آقای معتمدی.

معتمدی - هشت فقره شکایت و همچنین پیشنهادات اصلاحی برای قانون استخدام از طرف جمعیت پزشکان وزارت بهداشتی و کارمندان فرهنگ و دارائی قم و یک فقره شکایت هم از کارگران کارخانه ذابنده رود اصفهان رسیده که عیناً تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای سرهنگ کبیری.

موسوی کبیری - شکایاتی است مربوط به چاپخانه دانشگاه مشهد و زندانیان قصر و کارمندان رور مزد ریشه کنی مالاربا و اداره جنگل بانی عیناً تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای دکتر قراقرز لو.

دکتر قراقرز لو - چند فقره نامه است که از طرف کارمندان شهرستان قم رسیده عیناً تقدیم میشود.

رئیس - آقای مهندس معینی زند.

مهندس معینی زند - تلگرافی از قانون کارمندان رسمی دولت رسیده که از جناب آقای منصور تشکر کرده اند.

رئیس - آقای تبریزی.

تبریزی - سه فقره نامه رسیده است که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای مهندس مجید عدل.

مهندس مجید عدل - یک فقره شکایت از زندان قصر رسیده که تقدیم میشود.

رئیس - آقای موسوی.

موسوی - یک فقره شکایت رسیده که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای کهزاد البرزی.

کهزاد البرزی - پنج فقره شکایت رسیده که دو نامه آن مربوط به تهران و یکی مربوط به شیراز و یکی هم مربوط به جمعیت شیروخورشید بروجرد و یکی هم از کارگری از مسجد سلیمان میباشد که تقدیم میشود.

رئیس - آقای محدث زاده.

محدث زاده - شش فقره شکایت رسیده که عیناً تقدیم مقام ریاست میشود.

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: کمالوند - دیهیم - سر لشکر نکوزاد - سرهنگ حسینی و بانو هاجر تربیت

رئیس - نطق های قبل از دستور شروع میشود آقای کمالوند تشریف بیاورید.

علی کمالوند - در هفته گذشته دو روز تاریخی و مهم وجود داشت، دیر روز هم روز فرخنده و مقدسی بود،

دیر روز عید معیت پیغمبر بزرگ اسلام بود، پنجشنبه گذشته روز ۲۱ آذر روز نجات آذربایجان عزیز بود و سه شنبه گذشته

سالروز اعلامیه جهانی حقوق بشر هر کدام از این سه روز علی قدر ما اینهم درس نوشته دنیا و در سر نوشت انسان و در

سر نوشت ملت ایران تأثیر دارد، بزرگ داشت این ایام تکریمی است به شعائر مقدس اسلامی، احترامی است

ب حقوق انسانی و تجلیل از حسن وطن پرستی و استقلال طلبی، بعثت پیغمبر بزرگ اسلام قیام بر علیه بیعدالتی، جهل و

تبعیضاتی بود که وجود داشت، حضرت محمد (ص) بزرگترین مبرر انسان دوستی و مساوات بود و برای اولین بار در تاریخ

بشر اصل برادری را بایبان انما المؤمنون اخوه واصل مساوات و برابری را بر مبنای فضیلت و تقوی با بیان

ان اکرمکم عند الله اتقیکم بدینا اعلام کرد، در حدود چهارده قرن پیش، تعالیم عالی اسلامی تمدنی بزرگ و با

شکوه بوجود آورد که در تاریخ تمدن جهان بنام تمدن اسلام معروف شده است و همین تمدن اسلامی بود که بیه

اروپا رفت و الهام بخش تمدن فعلی اروپا گردید. روز پنجشنبه ۲۱ آذر مصادف بود با روز نجات آذربایجان عزیز

در هجده سال پیش در چنین روزی در اثر یک توطئه خائنانه وضعی در آذربایجان بوجود آمد که تمامیت ارضی

کشور ما، بوطن ما و صلح خاور میانه مورد تهدید قرار گرفت و احتمال قوی داشت که آتشی در این منطقه از دنیا

روشن شود و صلح جهانی را بخطر بیندازد. خوشبختانه در اثر برد باری ملت ایران و حسن تدبیر و حسن سیاست

شاهنشاه بزرگ ما این غائله بنحو مطلوبی مرتفع گردید (صحیح است) سه شنبه هفته گذشته مصادف بود با سالروز

اعلامیه جهانی حقوق بشر، در دهم دسامبر ۱۹۴۸ سازمان ملل متحد در پاریس در قصر شایو تشکیل جلسه داد و

اعلامیه حقوق بشر را طی یک مقدمه کوتاه و سی ماده بتصویب رساند و آنرا آرمان مشترک برای کلیه ملل دنیا

دانست، بعد هم طبق قطعنامه ای توصیه کرد به کشورهای عضو سازمان ملل که در انتشار و تفسیر و اجرای این مواد

کوشش کنند، کشور ایران یکی از اعضای صمیم و صدیق سازمان ملل متحد است و توصیه های بشر دوستانه و هدفهای

صلح طلبانه این سازمان بزرگ جهانی را همیشه در مسائل داخلی و در عرصه سیاست خارجی مورد توجه قرار داده

است (صحیح است) ثبات سیاسی کشور ما و تفاهمی که با همسایگان خود داریم به ایجاد صلح در منطقه خاور میانه

بسیار کمک کرده است و ایجاد صلح در این منطقه از جهان بصلح جهانی که هدف غائی و نهائی سازمان ملل متحد است

کمک بسیار کرده است این ثبات بی نظیری را که ما اکنون از آن برخوردار هستیم هر روز سیاستمداران هر چه عالی قدر

مملکت میباشند اما سالهاست که اعلامیه جهانی حقوق بشر موقعی بر گذاردند که در کشور ما تحولات عمیقی بوجود آمده

و این تحولات هم آهنگ و منطبق است با این مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر، مواد سی گانه اعلامیه حقوق بشر

حاوی حقوق سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و مدنی برای کلیه افراد جهان است تا اینکه هر فردی از

هر کجای دنیا با برخورداری از این حقوق بتواند زندگی مساوی و مرفهی داشته باشد. ماده دوم اعلامیه

جهانی حقوق بشر بدین قرار است «هر کس میتواند بدون هیچگونه تمایزی مخصوصاً از نظر نژاد، رنگ، جنس،

زبان، مذهب، عقیده سیاسی و با هر عقیده دیگر ملی یا اجتماعی و همچنین از نظر ثروت و ولادت و با هر وضعیت

دیگری از تمام حقوق و از تمام آزادیهایی که در این اعلامیه ذکر شده است استفاده کند بلاوجه هیچگونه

تعمیری از نظر وضع سیاسی و اداری و باین المللی کشورها سرزمین متبوع شخص میان افراد موجود نیست، خواه این سرزمین مستقل یا تحت الحمایه یا غیر مستقل بوده و یا هر گونه تهدیداتی نسبت بحاکمیت آنها وارد شده

ایران ملتی است آزاد بخواه و بشر دوست ملت ایران همیشه به پیروان مذاهب مختلف احترام گذاشته است و این اصل در قانون اساسی ما متمم آن به نحو شایسته ای مورد توجه قرار گرفته است. وجود نمایندگان محترم اقلیت های آسوری، زرتشتی، ارمنی و کلیمی در مجلس قانون گذاری دلیل زنده این مدعا است قبل از انقلاب مشروطیت هم که ما قانون اساسی مدونی نداشتیم طبق سنت و عرف ملت ایران همیشه به اقلیت های مذهبی احترام گذاشته و در زمانهایی که در کشورهای اروپائی اختلافات مذهبی باعث کشتارهای بیرحمانه بوده و وقایعی نظیر واقعه سنت بارتلمی بوجود می آمد یا اینکه اصل تقیض آراء و عقاید مذهبی وجود داشت و عده ای از مردمان بیگناه و حتی دانشمندان و محققین را گرفتند و سوزاندند و کشتند در کشورهای پیروان مذاهب مختلف از نعمت آزادی برخوردار بودند حتی در سال ۵۳۸ قبل از میلاد یعنی درست دوهزار و پانصد و یک سال قبل کورش بزرگ بنیانگذار شاهنشاهی مارتقاری با کلیمیان بابل نمود که هنوز هم تاریخ از آن با احترام و نیکی یاد میکنند قسمت دوم ماده دو اعلامیه جهانی حقوق بشر يك قسمتش مربوط به عدم تبعیض بین انسانها از نظر جنس یعنی بین حقوق زن و مرد ذکر شده، تا قبل از تحولات اخیر بایستی اعتراف کنیم که این اصل در کشور ما متداول نمرعی نبود و زنان کشور ما از حقوق سیاسی محروم بودند ولی از سایر حقوق عمومی برخوردار بودند خوشبختانه بهمت والای شاهنشاه بزرگ ما رفع این نقیصه هم شد و امروز زنان کشور ما از کلیه حقوق سیاسی و اجتماعی برخوردار هستند ماده چهارم اعلامیه حقوق بشر مربوط به الفای اصل بردگی و غلامی است و اصل ماده باین ترتیب است «هیچکس را نمیتوان غلام برده محسوب داشت بردگی و دادوستد غلامان بهر شکلی که باشد ممنوع است» در کشور ما اصل بردگی و غلامی بان صورت که سابقاً در کشورهای دیگر متداول بود وجود

نداشت یعنی در کشورهای دیگر طبقات کشاورز و دهقان تحت رژیم بردگی و غلامی بودند و مالک حق مالکیت مطلق نسبت با آنها داشت یعنی همانطوریکه مالک میتواند زمین خودش را خرید و فروش بکند میتواند دهقان را هم مورد خرید و فروش قرار دهد در کشور ما وضع باین صورت نبود ولی در اثر وجود رژیم غلط اقتصادی و روابط غیر انسانی بین مالک و رعیت آن روز یعنی رعیت آن روز و دهقان امروز یک نوع رژیم بردگی خاص که میشود گفت بردگی اقتصادی بود این نوع بردگی وجود داشت باین معنی که کشاورز ایرانی در اثر وضع اقتصادی که داشت با چاروا بسته بزمن بود و همین اجبار و وابستگی بزمن باعث شده بود تمام حقوق انسانی و شخصیت فردی و آزادی خودش را از دست بدهد خوشبختانه با انقلاب ششم بهمن و الغاء رژیم ارباب و رعیتی این اصل هم در کشور ما منسوخ شد و الان با کمال مباحث میتوانیم بگویم که در مملکت ما در اجتماع ما و در سیستم مشروطه پارلمانی ما هیچ اصلی وجود ندارد که پیشود از آن بنام بردگی یا شبه بردگی نام برد در قسمت فرهنگی ماده ۲۶ اعلامیه چنین است «هر شخصی حق تعلیم و تربیت دارد تعلیم و تربیت یا لااقل تاحدی که مربوط به آموزش ابتدائی و اساسی است بایستی مجانی باشد آموزش ابتدائی مجانی است آموزش فنی و حرفه‌ای باید عمومیت پیدا کند و سایل تحصیلات عالی با تساوی کامل طبق استعداد اشخاص در دسترس همه قرار گیرد» اصل تعلیمات ابتدائی بصورت مجانی و اجباری سالها است که در کشور ما مورد توجه قرار گرفته چیزی که هست بعلت عدم امکانات کافی این اصل در تمام نقاط کشور تعمیم پیدا نکرده و روستائینان ما یا قسمت اعظم از روستائینان ما از این نعمت محروم بودند با ابتکاری که شاهنشاه ما کردند و مورد تحسین جهانیان قرار گرفت و آن ایجاد سپاه دانش بود بحمدالله رفع این نقصه هم میشود با ایجاد سپاه دانش و برنامه‌های مفصلی که وزارت فرهنگ برای این کار عظیم در نظر گرفته است امیدوارم که در سالهای آینده تعلیمات ابتدائی بطور اجباری و مجانی در تمام نقاط کشور تعمیم پیدا کند.

رئیس - آقای کمالوند وقت شما تمام شد.

کمالوند - الساعة تمام میشود به فرمان شاهنشاه بزرگ ما برای بزرگداشت سالروز اعلامیه جهانی حقوق

بشر عده‌ای از زندانیان مورد عفو قرار گرفتند و عده‌ای هم دو مدت زندان آنها تخفیف داده شد امسال در کشور ما مراسم سالروز اعلامیه حقوق بشر با شکوه کامل برگزار شد و حتی طی یک هفته ادامه پیدا کرد و امیدوار هستیم در سالهای آینده در تمام کشورهای عضو سازمان ملل این روز با شکوه بیشتری در محیط صلح و امن و تفاهم بین المللی انجام بشود عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای دیبیم.

دیبیم - روز بعثت پیغمبر اکرم محمد ابن عبدالله صلی الله علیه و آله را به نمایندگان محترم و ملت مسلمان ایران و مسلمانان عموماً تبریک عرض می‌کنم و موفقیت بیشتری را در اجرای اوامر و دستورات پیغمبر اکرم از درگاه خدایندی خواستارم. باضعف مزاجی که داشتم امروز لازم دانستم از پشت تریبون مجلس مطالبی را بجا بیاورم. ۲۱ آذر ۲۵ - ۲۶ عرض نمایندگان محترم برسانم خود نمایندگان مستحضر هستند که من هوس نطق و خطابه ندارم ولی برای دو علت امروز اینجا آمده‌ام مطالبی عرض کنم یکی اینکه روز ۲۱ آذر یکی از روزهای پرافتخار و یکی از روزهای با عظمت آذربایجان است علت دیگر اینکه خودم یکی از سربازانی بودم که در رأس یک جمعیتی که تا آنروز در حال خفا در زیر زمین مبارزه میکرد در رأس آن جمعیت، جمعیت فدائیکاران آذربایجان سربازی بودم که در آنروز مبارزه کردم فکرم میکنم بی‌مورد نباشد علت اینکه حکومت پیشه‌وری در آذربایجان تشکیل یافت و همانا علت اینکه از روی کار رفت این دو علت را بعرض نمایندگان برسانم تصور میکنم نمایندگان محترم ملت علاقمند باین دو موضوع باشند که چرا حکومت پیشه‌وری در آذربایجان تشکیل یافت و چرا ازین رفعت وقتی قشون متفقین در سراسر ایران و آذربایجان بودند در آذربایجان یکمده ماجراجو، اخلاص و هوشی با انتشار مطالب ظاهر آحق و بجا و باطناً آلوده فساد، یکمده ناراضی، یکمده عوام یکمده رنج‌دیده را بدور خود جمع کردند و در کوچه و بازار و در محافل و مجالس و خیابانها متینکها دادند نقاط ضعف دولت‌ها و دولت وقت را گفتند و یکمده ناراضی را بدور خودشان جمع کردند صبح ۲۱ آذر ۲۴ که صبح شوم و صبح تاریک

و صبح بدی بود آذربایجان را اشغال کردند مردان رشید آذربایجان افراد وطن پرست و شاهدوست آذربایجان چشم‌باز کردند خودشان را در جلوی فدائیان مسلح مهاجرین بی‌خبر از خدا ماجراجویان و آشوب‌طلبان واقع دیدند و حتی آن حکومت با آن وعده و وعیدهای گزاف و دروغین روی کار آمد از روزی که حکومت را بدست گرفتند هر چه گفته بودند برخلاف آن عمل کردند و هر وعده‌ای داده بودند زیر پا گذارند ظلم و تعدی و اجحاف و خونریزی بجائی رسید که در تاریخ دنیا نظیر ندارد آقا بان هر چه بقرض میرسانم در ایت است حکایت نیست شنیدن کی بودمانند دیدن میگویی: زلیخا دیدن و یوسف شنیدن

شنیدن کی بودمانند دیدن

در یکسال حکومت مردان وطن پرست و شاهدوست را بجرم وطن پرستی و خدا پرستی کشتند، سربازها را بجنایت‌ها کردند مرحوم فرغانی را بجرم اینکه از کیف دستی‌اش روزنامه اطلاعات بدست آمده بود پوست رویش را کردند، سرش را بریدند (دکتر مهدب - خدا لعنتشان کند) رنجبرهای میانه‌هزاران هزار مردان شریف هزاران هزار مردان رشید آذربایجان را با فحیح‌ترین حالی کشتند هر چه وعده داده بودند زیر پا گذارند یکسال حکومت او باش بود نمایندگان محترم: مشکل ترین مراحل زندگی یک انسان فرمانبری از حکومت او باش است (صحیح است) آنها در کجا؟ در مهد شیران، مهد آزادی سر ایران یکسال حکومت روبهان، خلاصه کشتند، غارت کردند. مصادره کردند ولی آذربایجان از این عمل نمینالد آذربایجان این روزها افتخار ۲۱ آذر را در روز بسیار بزرگی میدانند برای اینکه از زیر بار حکومت پوشالی اجامی و او باش و بی‌بهره‌ای (صحیح است) کشتند و شاهنشاه محبوب ایران لبریز شد شاه ایران در چندین بار ایران را نجات داده (صحیح است) فرمان یورش، فرمان حمله، فرمان سربازان که آذربایجان را نجات دهد از دهن مبارک شاهنشاه خارج شد وقتی که آذربایجان دید شاهنشاه ایران میخواهد ملت نجیب و اصیل خود را از زیر بار ذلت و بدبختی و بیچارگی نجات بدهد صبح ۲۶ آذر ۲۵ که روز مبارکی است مردم قهرمان آذربایجان با منت‌های محکم بسینه و دهن نامردان و ناپاکان زدند قبل از ورود نیروی نظامی

مردان رشید آذربایجان خاک آذربایجان را از عناصر ناپاک پاک کردند (صحیح است) فرمان پادشاه بزرگ ایران صادر شد جداً پادشاه ایران برگردن فرد فرد ملت ایران حقی دارد (صحیح است) همین پادشاه، پادشاهی است که عظمت ایران را بجائی رسانیده مقام معنویت ایران را بجائی رسانده که رؤسای جمهور پادشاهان دنیا با ایران می‌آیند و از عظمت و لیاقت و شخصیت و جلالت و فضل و بزرگواری این پادشاه دانشمند تجلیل میکنند (صحیح است) بعظمت این پادشاه تعظیم میکنند (صحیح است) کار ایران بجائی رسیده که رجال و شخصیت‌های دنیا از فضل و کمال و تدبیر و لیاقت شخصیت اول ایران تجلیل و تمجید می‌کنند همین پادشاه نیروی اعزازی خود را بفرماندهی سرتیپ هاشمی آن افسر شجاع و لایق و شریف آذربایجان تیمسار وهرام تیمسار وفا این تیمسار سر لشکر همایونی مرحوم تیمسار شاه‌بختی تیمسار فولادوند تیمسار شقایق دیگر افسرانی که آنروز فرمان شاهنشاه را اجرا کردند فراموش کردم (یعنائی کیهان - سن بالا رفته) و بطرف آذربایجان حمله نمودند. آذربایجان صدای فرمان شاهنشاه را شنید چنان که عرض کردم بامشهای محکم و بامشهای آهنین دهن ناپاکان را خرد کرد خاک آذربایجان را از وجود عناصر ناپاک پاک نمود بی مورد میدانم که در خاتمه عرایض نتیجه بگیرم چرا این حکومت روی کار آمد یک عده ناراضی در مقابل انتشار یک رشته اراجیف که آن روز چنانکه عرض شد ظاهرأ مطالب بجا و باطناً مطالب ناروا، حالا هم از آن مطالب ظاهرأ بجا و باطناً آلوده فساد هست حالا هم می‌خواهند یک عده مردم یک عده بیسواد یک عده ناراضی را گول بزنند آبراکل آلود کنند تا ماهی بگیرند خوشبختانه ایرانی بیدار است این درسها را در صفحه اول کتاب اول خوانده است این حرفها را آنروز شنیده است آنروز این حرف بکر بود امروز دیگر ایرانی شجاع و باهوش است در مکتب یک پادشاه با عظمت بکنه مطالب پی برده است (صحیح است) یک عده چنانکه عرض کردم ناراضی را جمع کردند حکومت را بدست گرفته وعده ها دادند ایران را بهشت کردند بکارگر آخرین سیستم ماشین وعده دادند بزراع پارک دادند ولی متأسفانه وقتی روی کار آمدند حق

زارع و کارگر در یکسال از بین رفت و حقوق کارگر و زارع که در یکسال از بین رفته و بیچاره شده است همانسال حکومت پیشه‌وری بود بایک عده مالک زورگو و خون آشام با آن مالکینی که سابقه پست و جنایت داشتند (صحیح است) و با آن تاجر قاچاقچی، تاجر قاچاقچی که آنروز قاچاقچی بودند، دست بهم دادند زارع و کارگر را از دور خودشان دور کردند (صحیح است) عرض کردم روایت اسهت عرض نمیکنم درایت است چرا آن حکومت از بین رفت برای اینکه دروغ وعده داد برای اینکه توجه بمردم و بخواست مردم نکرد.

رئیس - آقای دیبیم وقت جنابعالی تمام شد

دیبیم - دو دقیقه دیگر عرض میکنم برای اینکه آنروز بهر جزر دیده‌ها و ستم کشیده‌ها و آنهایکه بیچاره بودند توجه‌نشد مالیاتهایی که نا بجا از مردم گرفتند وعده‌هایی که بی‌جا بمردم دادند قولهایی که بی‌جا بمردم دادند و عمل نکردند روی این اصل کاسه صبر و حوصله مردم و در رأس ملت کاسه صبر پادشاه لبریز شد فرمان داد این حکومت را تا بود کرد در روز ۲۱ آذر ۲۵ برای آذربایجانی یک روز با عظمتی است برای اینکه در صبح ۲۱ آذر ۲۵ ثابت کرد آذربایجانی که آذربایجان جزء لاینفک ایران است (صحیح است) و آذربایجانی افتخار دارد ایرانی است و بنام آذربایجانی عرض میکنم زنده باد ایران، پاننده‌باد ایرانی، موفق باد پادشاه جوانبخت ایران (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای سر لشکر نکوزاد

سر لشکر نکوزاد - شاه خدای بزرگ که هفته گذشته هفته آذربایجان بود و ذوات محترم فرمایشاتی فرمودند که کاملاً بجا و کامل بود دیگر جایی برای عرایض بنده باقی نمیگذارد لیکن چون بنده از ذکر مقدمه زاجع به آذربایجان میخواهم نتیجه گیری کنم استدعا می‌کنم همکاران محترم در استماع عرایضم بلا قدری حوصله بخرج بدهند و مرحمت بفرمایند در تاریخ ملل و حیات سیاسی ملت‌ها روزهای حساسی وجود دارد که در آن روزها سر نوشت ملت‌ها را تعیین میکند و حتی مسیر تاریخ یک ملتی را تغییر میدهد روز ۲۱ آذر ۲۵ یکی از آن روزها است ما قبل از هر چیز بایستی بزبان پاک را ستایش کنیم

پیشگاه پاحت مقدس مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم و اوقی کلیه طبقات میهن سر تعظیم در مقابل درمردان گمنامی فرود می‌آوریم که برای سرافرازی و استقلال میهن عزیز ما جان شیرین سپردند و بافتخار شهادت نائل شدند تا ایران عزیز ما سرافراز و آزاد و مستقل بماند تمام روح و قلب و احترام و تکریم ما باید متوجه راد مردانی باشد که بواسطه موقعیت جغرافیائی مرز نشینی مورد ناخت و تاز اجانب واقع شدند لکن مردانه کوشیدند و جان سپردند تا استقلال و حیات میهن عزیز ما محفوظ بماند آقایان محترم خوب بخاطر دارند از شهریور ۲۰ تا آذر ۲۵ مثنی سقله و بیوطن و خائن به میهن کوشیدند که آذربایجان را که یکی از دو کانون مهد پرافتخار و عظمت و جلال ایران باستان بود از پیکر ایران عزیز جدا کنند و در تحت سلطه و اقتدار بیگانگان قرار دهند اینها تمام نیروی سیاسی، مزای و قوای خود کوشیدند تا آتش عشق مقدس به میهن را در قلوب آذربایجانی حقه و خاموش کنند اینها میخواهند با الفاظ فریبنده خود کارگر و دهقان و زارع را بالاخص به نظام جدید خودشان راغب کنند و باین وسیله موقعیت دست نشاندگان خودشان را در آذربایجان مستحکم کنند مرام یوشالی خودشان را به آذربایجان غیور تحمیل کنند و حکومت پیشه‌وری را ریخته‌دار کنند در آن دوران شاهنشاه بیدار بخت و هویشار دل ما که خون دل مخوردند لکن از اوضاع و احوال ملت و این خطه جدا شده از کشور دمی غافل نبودند پس از آنکه اوضاع بین المللی مساعد شد بفرمان همایش ارتش و لیسر ایران بدانشوی کیلی و رهپار شد پیشرو این ارتش سه چهار میلیون خود مردم رسید آذربایجان بودند که حتی قبل از رسیدن ارتش به خطه آذربایجان دمار از روزگار این بیوطنان و وطن فروشان در آوردند (صحیح است) این اتفاق و اتحاد و هم آهنگی ارتش و ملت در اجرای منویات ملوکانه در آن دوران موجب اعجاب جهانیان گردید در نتیجه تدبیر و شهامت شاهنشاه و این اتحاد و اتفاق بود که این لکه تنگ از تاریخ پرافتخار ایران ما زدوده شد و برگی زرین بر افتخارات در تاریخ میهن ما ثبت گردید.

آقایان محترم بنده میخواهم از این عرایض خود نتیجه بگیرم که گذشته بایستی برای ما درس آموزنده ای باشد. بنده فکر میکنم اشتباهات بایستی تکرار شود

(صحیح است) دولت‌ها بایستی با نهایت کوشش شبانه - روزی در اجرای نیات شاهنشاه با برخورداری از تقویت قوای فنی کشور نهایت کوشش را در رفع نیاز مندیهای استانه‌ها و نقاط دور از مرکز بنمایند (صحیح است) این است نیت شاهنشاه آیا اینطور است؟ بنده در مقام مقایسه بعرض میرسانم روز پنجشنبه ۱۴ آذر ماه لایحه‌ای در مجلس شورای ملی مطرح شد این لایحه قبلاً تقدیم شده بود این لایحه راجع به فروش اراضی ضرابخانه بود از طرف وزارت فرهنگ برای اینکه مبلغی از آن را که متجاوز از یک میلیون ریال میشود بمصرف نواقص ساختمانی یکی از دبیرستانهای مرکز برسانند در همان جلسه بانو تربیت نماینده محترم راجع به نود میلیون ریال بودجه تحقیقاتی دانشکده ادبیات فرمایشات مفصلی فرمودند در مقام مقایسه بنده فرهنگ لرستان و فرهنگ خرم آباد را بعرض میرسانم خرم آباد مالداری چهار دبیرستان است که یکی دخترانه است و سه دیگر دبیرستان پهلوی شعبه ریاضی و امیر کبیر شعبه طبیعی و محمدیه که در آنجا شعبه ادبی تدریس میکنند پایه‌های دبیرستان پهلوی ریخته شد شکست‌شده کارشناس تشخیص داد که سکونت در آنجا خطرناک است فرهنگ ناگزیر شد آنجا را مدتی تخلیه بکند و دانش آموزان دبیرستان پهلوی و امیر کبیر ادغام شدند یعنی نصف روز این دانش آموزان آنجا تحصیل میکردند و نصف روز دانش آموزان آن یکی دبیرستان مدتی باین طریق گذشت حالا شنیدیم که دو محل دیگری اجازه کرده اند و در اختیار گرفته اند و چون این محل بزرگ نیست برای اینکه دبیران باید از این ساختمان بآن ساختمان و از این خانه بآن خانه بشوند و معلوم نیست در پایان سال سر نوشت تحصیلی متجاوز از یک هزار نفر دانش آموز چه خواهد شد بنده تمنا میکنم وزیر محترم فرهنگ در این مورد اقدام عاجلی بفرمایند بودجه کافی در اختیار بگذارند که زودتر این دبیرستان پهلوی تعمیر شود و تا تعمیر این دبیرستان تمام نشده بنده این نکته را به عرض میرسانم که چهار ساختمان معظم از یادگان نظامی آنجا خالی است چون ارتش و فرهنگ و کشاورزی و غیره ندارد همه یک منظور و هدف کار میکنیم برای اینکه این ساختمانها از بین نرود و نگهداری آنها لازم است یک سازمانی باید در آنجا ساکن شود

بکند و از آنجا نگهداری بکند این ساختمانها دارای تأسیسات عظیم لوله کشی آب و برق و سازمانهای حمام، خبازخانه، آشپزخانه مجهز است بنده پیشنهاد میکنم که این را بعرض هیئت محترم دولت برسانند در جلسه هیئت دولت مطرح بشود یک قسمتی از این ساختمانها در اختیار فرمانداری کل و شهرداری و فرهنگ قرار بدهند که بتوانند در یکی از این ساختمانها بمنظور اردوی کار این گداهای خرم آباد را جمع آوری کنند و آنها را نگهداری کنند این هم بسیار نیت عالی است و قطعی است که شاهنشاه عظیم الشان ما آن را صحت خواهند گذاشت استدعا میکنم این مورد در هیئت دولت مطرح بشود (معمدی - پیشنهاد بسیار خوبی است) عرض دیگر که الساعة بزرگت و کلاهی محترم لرستان کوشش کردند و هیئت محترم دولت هم مرحمت فرمودند قرار شد چهار صد دستگاه خانه در لرستان ساخته بشود ولی زمین ندارد در صورتیکه مقدار زیادی زمین در آنجا هست که در اختیار خالصات و در اختیار ارتش است بنده میدانم که زمینهای بسیار مرغوب و خوبی در اختیار ارتش است به ثبت هم داده نشده در اختیار خالصه است و در تصرف ارتش از سابق بوده است آنها هم هیچ احتیاجی بآن ندارند برای اینکه نورامیدی که در دل مردم آنجا تاییده شده تبدیل بیاس نشود و اینها بتوانند از این توجه برخوردار شوند مثل سایر جاها آقای فیروز آبادی بروند کلنگی بزنند و ساختمانی را شروع بکنند و عده‌ای مشغول کار بشوند و یک عده کارمندان محترم ادارات قضات محترم راغب بشوند که باین مناطق بروند و محل سکونت داشته باشند این را بنده استدعا میکنم توجه بکنند بنده در پایان عرایضم از جناب آقای نخست وزیر و هیئت محترم دولت این تمنا را دارم و البته این تمنا را هم نمیدانم بچه وسیله‌ای باید بفرستند برسانم ما متوسلیم به این مکان مقدس و بدریاست محترم این جمع که توجه بکنند بخواسته‌های مردم و اهالی و ساکنین شهرستانهای لرستان که در حقیقت جان بازان و فدائیان ذخیره شاهنشاه و میهن هستند یک نور امید و باسطة این رفرم اجتماعی در دل مردم تاییده شده است این نور امید را بنده فکر میکنم که بایستی تقویت

کرد و مبدل نیاس نکرد که این نور بخاموشی گرائیده نشود (صحیح است) و ضمناً ما نمایندگان هم روی این را داشته باشیم بروم در منطقه موکلین خودمان به حوزه انتخابیه خودمان شاهنشاه نیت شان این است که ما برویم بحوزه انتخابی خودمان بدر دل مردم و حوایج آنها برسیم این نیت شاهنشاه بجه صورتی بایستی تأمین شود؟ ما الساعه میدانیم که حوایج منطقه خودمان چیست حوایج را تقاضا کردم بنده کتباً تقدیم کردم قبلاً هم تقدیم هیئت دولت شده است شفاهاً نیز متذکر شده‌ام ولی باید نتیجه گرفت آقایان بنده که شخصاً بروم نمیشود بروم به منطقه حوزه انتخابی خودم (صحیح است) بنده فکر میکنم که اگر ما نتوانیم حقیقتاً از این تذکرات نتیجه بگیریم چه ارزشی دارد (صحیح است) بنده تمنایکنم که هیئت دولت توجه بکند چون خواسته شاهنشاه این است که به استانها و نقاط دور از مرکز توجه بشود بایستی تبعیض از بین برود ضمناً یک قسمتی از نظرات و پیشنهادات و شکایاتی رسیده است که متجاوز از یازده فقره است یک قسمتی مربوط بدانحصارات و دخانیات اداره دارائی و غله است که از سال ۳۸ ساختمانهایی که ساخته اند کافی و معظم است ولی متوقف مانده است رئیس اداره پیشنهاد میکند که با ۱۰ میلیون ریال بیشتر هزینه نداریم و ما در ماه داریم چندین هزار ریال اجاره میدهم در صورتیکه اگر یک میلیون ریال هزینه اینجا بشود آماده میشود و ما میتوانیم این گندم ها را از این انبارهایی که موش دانی است وزیر چادر است به انبار ببریم البته پیشنهاد بیجانی است سه فقره شکایات از زندانیان اهواز و مر کز به مجلس رسیده است سه فقره پیشنهاداتی است که برای لایحه استخدامی ارسال شده است و شکایات دیگری است که تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی برای اقدام مقتضی میشود عرض دیگری ندارم تشکر میکنم

رئیس - آقای سرهنگ حسینی

سرهنگ حسینی - بنده متأسفانه می بینم که نصفی از کرسی ها خالی است و این واقعاً اسباب تأسف است بهر جهت قصد بنده امروز این بود که در پیرامون مقاله ای که در روزنامه محترم اطلاعات در روز یکشنبه هفته گذشته راجع به مجلس اشاره هائی شده بود مطالبی بفرس همکاران محترم برسانم ولی بر حسب

توصیه بعضی از دوستان فعلاً به جهاتی صرف نظر می شود هر چند من کاملاً اطمینان دارم که عرایض بنده عرایضی نخواهد بود که خدای نخواستہ شکافی بین مجلس و مطبوعات ایجاد بکند بلکه اظهارات بنده بقول معروف برای وصل کردن بود نه برای فصل کردن ولی اوامر دوستان و رفقا را اطاعت کردم و امیدوارم مقام محترم ریاست مجلس در همین زمینه اقدامات مقتضی معمول بفرمایند برای اینکه واقعاً ممکن است ایجاد یک سوء تفاهاتی بین مردم شود بنده بدون اینکه بخوام تعارف بکنم در قیافه این مجلس و فرد فرد نمایندگان محترم غیر از علاقه به آب و خاک و خدمت به مملکت چیز دیگری سراغ ندارم و نمی بینم (صحیح است) همه بدون هیچگونه تباہی و ساخت و پاخت باین مجلس راه پیدا کردند با نهایت صفای باطن و حسن نیت برای انجام خدمت به حوزه انتخابی بالاحص و برای عموم مملکت دارند تلاش میکنند و حقاً انصاف نیست که یک چنین مجلسی را در پیشگاه افراد ملت اینطور گویند و اینطور تحقیر کرد بهمین جهت بنده دیگر عرضی نمیکنم و اکتفا میکنم به همین عرایض و بقیه وقت خودم را بسرکار علیه بانو هاجر تربیت تفویض میکنم (احسن - احسن)

رئیس - خانم تربیت

بانو تربیت - در میان ماههای سال، آذر ماه برای ما ایرانیان یکی از ماههای بسیار پیراهمیت است وقتی آذر ماه فرامیرسد در دل هر فرد وطن پرست ایرانی احساسات غرور و پویا گزاری بچون می آید در بیک و یکم همین ماه بود که آذربایجان عزیز یعنی تاج سر مام وطن باهمت و اراده شخص علیحضرت همایونی و جانبازهای ارتش ایران و مردانگی و دلوریهای فرزندان رشید آذربایجانی از چنگ خائنین وطن و دشمنان نجات یافت (صحیح است) روز بیست و پنجم آذر یعنی فردا یکی از روزهای پرافتخار است همه میدانیم که علیحضرت فقید رضاشاه کبیر علاقه زیادی به پیشرفت و سعادت زنان و مادران ایرانی داشتند برای اینکه مادران رنج دیده و زحمتکش ایرانی آسوده و مرفه باشند و مرجمعی باشد که آنها در موقع زایمان بدانجا بنامه برند در سال ۱۳۱۹ در چنین روزی مقرر فرمودند بنگاه حمایت مادران و نوزادان تأسیس گردد - اکنون ۲۳ سال تمام است این

بنگاه در جنوب شهر باسرپرستی علیحضرت فرح پهلوی شهبانوی محبوب ایران تحت اداره یک هیئت مدیره دلسوز و اطباء مجرب و ماما و پرستاران لایق بدرمان و زایمان مادران این کشور مشغول میباشد

دردنیای امروز اغلب کشور های مرفقی باین نتیجه رسیده اند که موفقیتها و پیشرفت های خود را مرهون زنان و مردان لایق میکنند در سایه تربیت فرزندان شایسته و برومند و اداره خانوادہای کانون مهر و محبت است که آن ملتها برفاه و آسایش زندگی میکنند در واقع باین نکته ایمان حاصل کرده اند که مادر مقام بسی والا و ارجمندی در جامعه دارد لذا هر یک از آنها در روز معینی که بنام روز مادر نامیده میشود بتجلیل از مقام مادر می پردازند

در مصر و سوریه و در بعضی کشورهای عربی نیز بفرمایش حضرت رسول اکرم تأسی حسته کارتهای مخصوصی در این روز چاپ میکنند که با حدیث نبوی (الجنة تحت اقدام الامهات) شروع میشود و کودکان آنها را در روز مادر بمادران خود هدیه میدهند که حاوی سوگند است بعنوان قسم الام و مطالب آن چنین است اغاهدك يا ممي ان اكون مخلصاً لك عاملاً علي اسعاديك فراعيا شعورك - مؤدياً حقوقك - حافظاً عهدك - معترفاً بفضلك مؤمناً بان حقاك علي من حو الله تعالى البته قسمی است که عهد میکند در تمام موارد حق مادر را رعایت کنند خلاصه در کشورهای هائی که روز مادر را جشن بگیرند واقعاً یک روز تماشائی است در تمام مغازه ها پشت و پیشین ها با اشیاء و هدایای مخصوص مادران آرایش می یابند هر کس در چنین روزی تلاش میکند که بفرخور حال خود هدیه ای با تقدیم بمادر دل و وی را شاد و خرسند سازد و حتی اشخاص سالمند هم اگر این نعمت را داشته باشند هنوز مادرشان زنده است با غوش گرفتن مادر و بوسه زدن بر گونه ها و پیشانی چرو کیده و رنج دیده وی و تقدیم هدایا به پیشگاهش سعی دارند دل را با دست آورند

در مؤسسات خیریه و بیمارستانها و زایشگاهها تلاش و تکاپوی عجیبی میشود با دادن تحفه ها بمادران مریض و زانو قلب آنها را شاد میکنند مخصوصاً دانش آموزان مدارس از هفته پیش سعی دارند با کار دستی خود هدیه ای

آماده نموده و بمادران بدهند

چه اشعار دل انگیز و سرودهای شور انگیز در تجلیل مقام مادر سروده و خوانده میشود از دستگاههای رادیو و تلویزیون در چنین روزی در بزرگداشت مقام مادر و سرودها و خطابه هائی خوانده شده و نمایشاتی در این موضوع داده میشود

در کشورمان نیز فرمان علیحضرت همایون شاهنشاهی روز ۲۵ آذر هر سال که مصادف با روز تأسیس بنگاه حمایت مادران است روز مادر نامیده شده تازحمات و فداکاریهای مادران ایرانی که در پیشرفت و تعالی مین سهم بسزائی دارند گرامی شمرده شود و در سراسر کشور از آنان تجلیل شایسته بعمل آید

روز ۲۵ آذر ماه امسال برای مادران ایرانی با سالهای گذشته فرق بسیار دارد زیرا با بدست آوردن تساوی حقوق مانند سایر کشورهای مرفقی عالم زنان مادران ایرانی در جامعه مانیز مقام شایسته ای بدست آوردند و این افتخار و سربلندی را مدیون و سپاسگوار شهر یار بزرگوار خود می باشند

بنده امروز میخواهم از این فرصت استفاده کرده توجه اولیای امور و هیئت محترم دولت را بوضع مادران ایرانی در دهات و رویتها و قصبات و مخصوصاً نقاط دور دست جلب کنم بزرگترین گرفتاری که در این نقاط دامنگیر آنان است نبودن مراکز بهداشتی مجهز و زایشگاههای کافی و فقدان وجود ماما های تحصیل کرده است شاید از این آمار متعجب خواهید کرد که روزانه صدمادر در زایشگاه فرح بنگاه فارغ میشوند و زایشگاه بنگاه در تمام دنیا دومین زایشگاهی است که در یکروز اینچنان مراجعین زیاد دارد بعلاوه چهار دستگاه آمبولانس مجهز با وسائل بهداشتی و ماما بخانه ها میروند و عمل زایمان را انجام میدهند با وصف این هرگز تکافوی احتیاج را نمیکند اما وضع در قصبات دهات بسیار اسفنا انگیز است عدد زیادی از مادران جوان بعلت نبودن ماما های تحصیل کرده و مراکز بهداشتی پس از تحمل آنهمه درد و رنج لذت مادری را نچشیده چشم از جهان فرومی بندند بوجدها را بیتم، خانواده ها را داغدار میسازند

بنده سالها سال است که مکرر بوزارت بهداشتی و

وزارت فرهنگ و سایر مراجع این نقص بزرگ بهداشتی را که سالیانه صدها بلکه هزاران مادر را در عتقون شباب بدیاری نیستی میفرستد گوشزد کرده التماس و تقاضا نمودم که در هر شهرستانی دبیرستان دخترانه موجود است مدارس مامائی و پرستاری نیز دائر کنند چه حرفه ای بهتر و مقدس تر از حرفه پرستاری و مامائی برای دختران و زنان فارغ التحصیل از دبیرستانهاست متأسفانه تا کنون کمترین توجهی باین موضوع نشده و اگر بگویم تعجب خواهید کرد که وزارت بهداشتی در تمام کشور شاید بیش از ۳۰۰ ماما در استخدام خود ندارد. بنده موقعی که سیل مهبیبی در حوالی اصفهان و میمه و گالشان و قصر جاری شد بکمک عده ای از بانوان خیر در چندین مبلغ ۳۰ هزار تومان جمع کرده بکمک سیل زده ها رفتم در قمر دبستان و در مانگاه را سیل برده بود با مبلغی که باقیمانده بود و با کمک شیر خورشید سرخ يك در مانگاه و يك دبستان در قصر ساختیم اهالی قصر التماس کردند که بنده اقدام کنم يك ماما باین در مانگاه فرستاده شود خدا شاهد است يك سال تمام مرتب وزارت بهداشتی مراجع کردم که مامائی را بدانجا بفرستند نتوانستند چون مامائی را در اختیار نداشتند و از من تقاضا میکردند که من مامائی را پیدا و حاضر کنم که با آنجا بفرستند عاقبت امروز هم نمیدانم که بالاخره در مانگاه قصر و دهات اطراف آن که هزاران نفر ساکن است ماما دارد یا نه باری در همه جاهم منظور است که نمایندگان محترم بهتر از بنده در حوزه های انتخابیه خود باین گرفتاری واقف هستند.

رئیس - خانم تربیت وقت شما تمام شده است.

خانم تربیت - چشم الساعه تمام میشود.

بنده امروز بمناسبت روز مادر جداً از دولت مخصوصاً از وزارتین فرهنگ و بهداشتی تقاضا میکنم باین امر مهم حیاتی توجه کنند و بباداثر نمودن مدارس مامائی و پرستاری در مراکز استانها و شهرستانها بجل این مشکل اقدام نمایند. در خانم عریض از نمایندگان محترم تقاضا دارم که توجه فرمایند فرساید روز مادر است از امروز هدیه ها را حاضر کنند و فردا به پیشگاه مادرانشان تقدیم نمایند (اجسنت).

۳ - شور دوم گزارش راجع بقرارداد پستی جهانی منعقد در اتاوا و تصویب آن .

رئیس - وارد دستور میشویم شور دوم موافقتنامه بین سازمان ملل متحد و اتحاد پستی جهانی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون پست و تلگراف بمجلس شورای ملی لایحه ارسالی از مجلس سنا شماره ۴۸۰۰ - ۳۷/۱۲/۲۰ که شور اول آن در جلسه سه شنبه ۳۰ فروردین ماه ۱۳۳۹ در مجلس شورای ملی بایان یافته و بعلت خانمه دوره نوزدهم شور نهائی آن متوقف مانده بود و بموجب تقاضای آقای وزیر پست و تلگراف در جلسه پنجم آذرماه ۱۳۴۲ مجدداً بجزریان گذاشته شد و در تاریخ ۲۲/۹/۱۷ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف ماده واحده پیشنهادی دولت برای شور دوم در کمیسیون پست و تلگراف مورد رسیدگی واقع و بتصویب رسید اینک گزارش آنرا جهت تصویب نهائی تقدیم میدارد.

ماده واحده - قرارداد پستی جهانی و موافقتنامه منعقد میان سازمان ملل متحد و اتحاد پستی جهانی که جزء آنست و مقوله نامه راجع بمرسولات و جعبه هائیکه قیمت آنها اظهار شده است و مقوله نامه راجع بامانات پستی و مقوله نامه راجع بیرواوت پستی و آئین نامه ها و پروتکل های نهائی ضمیمه آنها را که در تاریخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۵۷ در چهاردهمین کنگره پستی عمومی منعقد در اتاوا از طرف نماینده دولت شاهنشاهی بامضاء رسیده است بشرح زیر تصویب میشود:

۱- قرارداد پستی جهانی دارای ۸۴ ماده و پروتکل -

نهائی آن دارای ۱۸ ماده و موافقت نامه منعقد میان سازمان ملل متحد و اتحاد پستی عمومی مشتمل بر ۱۶ ماده و اظهاریه متمم آن دارای ۲ ماده و آئین نامه اجرای قرار داد پستی جهانی دارای ۹۰ ماده و مقررات راجع بتحمل مرسولات هوائی مشتمل بر ۳۲ ماده و پروتکل نهائی آن دارای ۲ ماده .

۲- مقوله نامه بین المللی راجع بمرسولات و جعبه هائیکه قیمت آن اظهار شده است دارای ۱۸ ماده و پروتکل نهائی آن دارای ۲ ماده و آئین نامه مربوط بآن مشتمل بر ۱۲ ماده .

۳- مقوله نامه بین المللی راجع بامانات پستی دارای

۴۷ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر ۱۷ ماده و آئین نامه

اجرائی مربوط دارای ۴۵ ماده و پروتکل نهائی آن دارای يك ماده .

۴- مقوله نامه بین المللی راجع بیرواوت پستی دارای ۴۵ ماده و آئین نامه اجرائی آن مشتمل بر پنجاه ماده .

بوزارت پست و تلگراف و تلفن اجازه داده میشود قرارداد و مقوله نامه های فوق را بجای قرارداد و مقوله نامه های منعقد در بروکسل از یازدهم فروردین ماه ۱۳۳۸ بموقع اجرا بگذارد .

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - تقی زند * * *

گزارش از کمیسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۱۹ آذرماه ۱۳۴۲ لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بقرارداد پستی جهانی و موافقت نامه منعقد میان سازمان ملل متحد و اتحاد پستی جهانی را با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن مورد رسیدگی قرارداد ماده واحده پیشنهادی دولت را عیناً تصویب نمود اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دارائی - دکتر یزدان پناه * * *

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه لایحه مربوط به قرارداد پستی جهانی و موافقت نامه منعقد میان سازمان ملل متحد و اتحاد پستی جهانی را با حضور نماینده دولت برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و بشرح گزارش کمیسیون پست و تلگراف تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف توضیحی دارید بفرمائید .

وزیر پست و تلگراف (مهندس سمیعی) - بنده تصور نمیکند موضوعی باشد که زیاد مصدع نمایندگان محترم بشوم مختصر عرض میکنم که پست بین المللی يك سرویس خیلی قدیمی است و نظر به جنبه بین المللی اش ایجاب کرده است که يك تشکیلات و سازمان بین المللی هم وجود داشته باشد و این سازمان از دیرباز بنظر هائی تأسیس شده است و خدمت و سابقه اش خیلی بیشتر از سازمان ملل متحد است و بهمین جهت بطوریکه در توضیحات لایحه

ملاحظه فرموده اید وقتی سازمان ملل تأسیس شد این مؤسسه هم قبلاً وجود داشته که طبق يك موافقتنامه ای که بامضای نمایندگان دو طرف رسید آنرا بعنوان یکی از آژانسهای وابسته بسازمان قبول کرد، و سایل حمل و نقل پست مخصوصاً از نظر بهتر شدن و سریع شدن و تکامل دائمی که دارد ایجاب میکند که هر چند بار در این مقررات بین المللی تجدید نظر بشود ، معمولاً دوره تجدید نظر این قرارداد پنج تا شش سال است و منظور اینست که در مقدمه لایحه گفته شده قبل از اینکه در اتاوا این قرارداد بامضاء برسد قرارداد بروکسل مورد عمل بوده و در ۱۹۵۷ در اتاوا کنگره اش تشکیل شد و مفاد آنرا تجدید نظر کردند و برای بود دیگر هم ایجاب میکند که تجدید نظر دیگری درش بشود و با احتمال قوی در سال ۱۹۶۳ کنگره جدیدی این را تجدید نظر خواهد کرد و چون از ۱۳۳۸ که این قرارداد بموقع اجرا گذاشته شده چون اجباراً ایران هم یکی از صد و خورده ای عضو امضاء کننده این قرارداد است برای اینکه مجوزی برای عملیات وزارت پست و تلگراف در روابط بین المللی باشد این است که بنده استدعا میکنم که آقایان نمایندگان محترم این لایحه را از تصویب نهائی بگذرانند و برای اجرا بدولت ابلاغ کنند .

رئیس - این لایحه از مجلس سنا به مجلس شورای ملی فرستاده شده است و حالا شور دوم لایحه است و چون مخالفی اسم ننوشته اگر نظری نباشد باین لایحه باید برای نهائی گرفته بشود (مهندس والا - موافقت و قرائت نمیکند؟) خیر مواد را قرائت نمیکند فقط خود ماده واحده قرائت میشود برای اینکه قبلاً همه آقایان توزیع شده است . آقای دکتر رهنوردی فرمایشی دارید بفرمائید .

دکتر رهنوردی - چیزی که در این لایحه برای بنده روشن نیست در ماده ۲۰ بند دوم است که اینجا نوشته اند این کشور ها از این لحاظ به هفت درجه تقسیم گردیده و هر يك در پرداخت مخارج به نسبت ذیل سهم میباشند و این موضوع برای بنده روشن نیست که ایران جزو کدامیک از این کشور ها و هفت قسمت محسوب شده است .

رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف بفرمائید وزیر پست و تلگراف - سازمان بین المللی يك مخارجی دارد این مخارج با سهمی ای که کشورهای عضو میپردازند

تأمین میشود، تعیین سهمی که يك کشور میپردازد بسته
 با اختیار خود آن کشور است، اگر دولت ایران بخواهد در
 جزو درجه اول قرار بگیرد اعلام میکند و جزو درجه اول
 قرار میگیرد و البته سهم بیشتری میپردازد ولی از نظر
 مقایسه با توانائی و همچنین استفاده ای که ما از این سازمان
 میکنیم دولت این را مصلحت ندیده است و جزء درجه های
 پائین تر اعلام کرده است که در سال در حدود هشتصد فرانک
 سويس میپردازد البته این سهمیه در نوسان است همانطوری
 که مخارج کم و زیاد میشود این سهمیه هم کم و زیاد
 میشود و همچنین بستگی دارد بتعداد اعضاء چونکه اخیراً
 خوشبختانه کشورهای زیادی در افریقا از بند اسارت آزاد
 شده اند و آزادیشان را احراز کرده اند تعداد اعضا زیادتیر
 شده بنابراین چون شوراهائی که سهمیه هستند در مخارج،
 تعدادشان زیاد تر شده اگر مخارج يك خرده بالا برود
 سهمیه ممالک زیاد تغییر پیدا نمیکند.
 رئیس - آقای دکتر هدایتی.

دکتر هدایتی - نظوری که فرمودند این لایحه در
 فروردین ۳۹ شوراولش تصویب شده از سال ۳۹ تا حالا
 تحولاتی در دنیا بوقوع پیوسته است چون ماده ای در این
 لایحه هست که تاحدی شاید ایجاد میکند که توجهی بآن
 شود بنده خواستم توجه مجلس شورای ملی را جلب کنم
 در ماده ۴ ضمن بحث درباره مهتمکات و تحت الحمايه ها
 که گفته شده است رأی آنها متعلق بدولتی است که آنها
 تحت حمايت او هستند اسمی از کشور همکشها الجزایر
 و کنگو برده است که البته آقایان استحضار دارند که این
 دو کشور باستقلال رسیده اند همانطور که آقای وزیر
 محترم پست و تلگراف اشاره فرمودند این کشورها قاعدتاً
 باید بعنوان عضو مستقل در این لایحه شرکت داشته باشند.
 بنده نمیدانم که این موضوع در قرارداد رعایت شده یا خیر
 و اگر رعایت نشده لااقل رأی مجلس شورای ملی ایران با
 توجه بمبارزه پی گیری باشد که دولت همکیش ما الجزیره
 میکند همچنین استقلال کنگوی بلژیک دیگر عرض ندارم.
 رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف.

وزیر پست و تلگراف - نمایندگانی که محترم استحضار
 دارند که این قرارداد در ۱۹۵۷ منعقد شده است و بامضای
 نمایندگان دول رسیده در آن سال استقلال الجزایر و کنگو

که سابقاً تحت قیمومت فرانسه و بلژیک بوده است اعلام
 نشده بود و یکی از دلایل تجدید نظر در قرارداد هم همین
 موضوعات است که در وضع اساسی و سیاسی ممالک تغییری
 پیدا میشود، مجمع عمومی مرکب از نمایندگان تمام دول
 عضو باین موضوعات رسیدگی میکنند و بنده يك موضوع
 دیگر و الا لازم میدانم که تذکر بدهم که این قرارداد
 سیاسی نیست قرارداد فنی و قراردادیست جهانی است دولتی
 که خودشان استقلال دارند میتوانند و حق دارند که
 عضویت کامل این سازمان را احراز بکنند ولی مانعی هم
 نیست اداری که خودشان يك دستگاه پستی مستقل را اداره
 می کنند بدون اینکه استقلال سیاسی هم داشته باشند عضو
 اینجا بشوند.

رئیس - دیگر نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) نسبت باین
 لایحه رأی نهائی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
 قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ
 میشود.

۴- شور اول گزارشهای مربوط بقرارداد مخابرات بین المللی

رئیس - لایحه دیگری برای شور اول در مجلس
 شورای ملی مطرح است و آن راجع به مخابرات بین المللی
 است قرائت میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون پست و تلگراف بمجلس شورای ملی
 لایحه شماره ۶۱ / ۵۴۲ / ۱۵۸۰ ك دولت مربوط
 بقرارداد بین المللی مخابرات که در تاریخ ۳۱ فروردین
 ماه ۱۳۴۰ (دوره بیستم) بمجلس شورای ملی تقدیم
 و معوق مانده و در تاریخ ۵ آذر ماه ۱۳۴۲ از طرف
 آقای وزیر پست و تلگراف تقاضای بجزایر گذاشته شدن
 گردیده بود در تاریخ ۱۷ آذرماه ۴۲ در کمیسیون پست و
 تلگراف و تلفن با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف
 مورد رسیدگی واقع و ماده واحده پیشنهادی دولت غیناً
 تصویب و اینک گزارش آنرا برای شور اول تقدیم مجلس
 شورای ملی مینماید.

ماده واحده - قرارداد بین المللی مخابرات که در
 ۲۹ آذرماه ۱۳۳۸ در ژنو منعقد و از طرف تمام بنده دولت
 شاهنشاهی نیز امضاء شده و مشتمل بر پنجاه و دو ماده و شش
 ضمیمه و يك پرتکل نهائی و چهار پرتکل اضافی و سی و نه

تضمیم و چهار توصیه است تصویب میشود.

تبصره - دولت مجاز است آئین نامه های منضم
 به قرارداد را تصویب و اجرا نماید.

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - تقی زند

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
 کمیسیون امور خارجه در جلسه سه شنبه ۲۲/۹/۱۹
 با حضور نماینده دولت لایحه قرارداد بین المللی مخابرات
 را مورد رسیدگی قرارداد ماده واحده مصوب کمیسیون
 پست و تلگراف را تأیید و اینک گزارش آنرا تقدیم
 مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ اگر
 خانمها و آقایان نظری ندارند به کلیات این لایحه رأی
 میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر
 برخاستند) تصویب شد بنابراین وارد متن ماده واحده
 میشود راجع بخود ماده هم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بنابراین بکمیسیون ارجاع میشود برای شور دوم.

۵ - تقدیم طرح قانونی راجع باصلاح قانون انجمن های شهر و قرائت آن

رئیس - آقای رجائی فرمایشی دارید؟

رجائی - طرح قانونی است راجع باصلاح قانون
 انجمن های شهر تقدیم میکنم.

رئیس - طرح خوانده میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی.

محترماً بعرض میرساند چون بر اثر نقص قانون
 انتخابات انجمنهای شهر ونحوه انتخاب اعضاء انجمن در
 عمل مشاهده میشود که از زمانیکه انجمنهای شهر طبق این
 قانون تشکیل شده است یا عده ای مستعفی شده اند و یا
 انجمن قبل از انقضاء دوره مقرر منحل گردیده است و از
 اغلب شهرستانها شکایاتی بی درپی از انجمن شهر خود
 بمقامات مسئول میرسد و این مشکلات نتیجه نحوه انتخاب
 اعضاء انجمن شهر است که طبق این قانون عمل میشود که بجای
 آنکه کاندیداها از تمام شهر انتخاب شوند از محلات و نقاط
 جدا گانه شهر انتخاب میگردند از این رو برای رفع علت
 اعضاء کنندگان ماده واحده ذیل را پیشنهاد مینمایند:

ماده واحده - ماده پنج و شش و چهارده از فصل دوم
 و تبصره های پنج و سه از ماده سیزده و یازده قانون شهرداریها
 مصوب یازدهم تیر ۳۴ حذف و بجای آن يك ماده تصویب شود که
 رأی دهندگان تمام نقاط شهر بتوانند نام تمام نمایندگان
 انجمن شهر خود را روی ورقه ای بنویسند و نمایندگان
 انجمن جمعاً با هم انتخاب شوند.

علی رجائی - رسول پرویزی - ابوالفضل حاذقی -
 کیهان یغمائی - علی اکبر صفی پور - هاشم جاوید رضوی
 عبدالحسین طباطبائی - دکتر فرید - قاسم مرادی - حکمت -
 مبارکی - جعفر ابطی - ابوالفضل سلیمانی - زهتاب.

رئیس - این طرح بکمیسیون کشور ارجاع میشود.

۶ - بیانات بعد از دستور آقای دکتر شفیع امین

رئیس - بیانات بعد از دستور شروع میشود آقای
 دکتر امین.

دکتر شفیع امین - آقایان همکاران محترم در

نطق های قبل از دستور نسبت به ۲۱-۲۰ آذر صحبت هائی

فرمودند و احساسات عموم افراد ایران وهم میهنان عزیزمان

همه افراد آذربایجانی را با اطلاع همکاران محترم رسانیدند

بنده هم باز برای ادای وظیفه خواستم که مراتب حق شناسی

و سپاسگزاری همکاران محترم وهم میهنان مخصوصاً

هم میهنان آذربایجانی را حضور شاهنشاه معظم کد محجات

دهنده آذربایجان عزیز ما هستند تقدیم دارم. روز هائی

که در سال ۱۳۳۴ روزهای تاریکی که آذربایجان و افراد

آذربایجانی را فرا گرفته بود با قدرت خارجی و بانجریك

اجانب يك عده ای بی وطن میخواستند که مهد زردشت

مهد آزادی و مهد مشروطیت ایران را بازور و قلدری

تجزیه نمایند. يك سال مقام سلطنت ما توجه فرمودند

که بلکه با مسالمت حل بشود ولی در آخر یکسال کاسه

صبر شاهنشاه ما لبریز شد و با صدور فرمان حمله ارتش

ملی ما بآذربایجان، آذربایجان عزیز نجات بدهند،

در این روز افراد آذربایجانی خودشان برای کمک و

راهنمایی برادران سربازشان دامن همت بکار بستند و

خارجی ها را رانند، افراد آذربایجانی همیشه

یستاد روز ۲۱ آذر ۲۴ و ۲۵ خاطرات تلخ و شیرین

وزشت و زیبایی را بخاطر دارند و فراموش نمیکند.

فرمان شاهنشاه بزرگ ما بوسیله ارتش شاهنشاهی

اجرا شد عده‌ای از خانواده‌ها، عده‌ای از افراد وطن ما و عده‌ای از سربازان رشید ما بانثار خون پاک خود خاک آذربایجان را رنگین نمودند آزادی و حیثیت و شرافت ایرانی را سیراب نمودند. بنده با تقدیم بهترین سپاس حضور شاهنشاه معظم و پیشوای عالیقدر بروح شهدای راه آزادی درود میفرستم و در مقابل ارواح پاک آنها سپ تعظیم فرود می‌آورم.

از اشخاصیکه در این غائله برای اجرای اوامر شاهنشاه زحمت زیاد کشیده‌اند باید در اینجا یاد کنم و بروح آنها درود بفرستم مخصوصاً مرحوم قوام السلطنه و مرحوم سیهید رزم‌آرا که در اجزای اوامر شاهنشاه حقاً فداکاری کردند و زحمت کشیدند باید یاد بکنم همچنین افرادی که زحمت کشیدند، مقاماتی که زحمت کشیدند باید همیشه از آنها به نیکی یاد بکنیم و هیچوقت خدمات آنها را فراموش نکنیم. بنده از خدای توانا سعادت عظمت شاهنشاه معظم و خانواده جلیل سلطنت را تمنی می‌کنم امیدوارم که در زیر سایه‌شان افراد مملکت ایران برای سعادت این مملکت با همان راهنمایی شاهنشاه بزرگمان در اجرای مواد ششگانه موفق بشویم و بتوانیم کاروان ملی خودمان را با سعادت و بشاهراه ترقی و تکامل برسانیم. موضوع دیگری که بنده می‌خواستم بعرض برسانم موضوع لایحه استخدام بود که خوشبختانه جناب آقای منصور با تذکرات کاملشان که فرمودند قزیر شد که نسبت بلا لایحه استخدام مطالبات کامل شود. بنده نمی‌خواهم که زیاد وارد در جزئیات بشوم متأسفانه کارمندان شدیداً ناراحت شده‌اند و مرتب می‌نامه‌هایی مینویسند مخصوصاً بازنشستگان، بازنشستگان کشوری که روی قانونی که در سال ۱۳۳۷ تصویب شد میبایستی از مزایا و کومک‌هایی که بعداً تصویب میشود از آن برخوردار بشوند و از آن استفاده نکنند آنها همیشه ناراحتند و با این لایحه بیشتر ناراحت شده‌اند امیدوارم که نسبت با آنها در این قانون بیشتر توجه بشود.

آقای وزیر پست و تلگراف تشریف‌ببرند باز يك نامه‌ای از بازنشستگان پست و تلگراف آذربایجان رسیده بود که آنها طبق قانون میبایستی رتبه‌شان، رتبه اداریشان بر تبه فنی تبدیل شود تا بحال بواسطه کمی اعتبارات تصویب نشده است بنده تمنی می‌کنم که آقایان همکاران محترم توجه

این بودجه‌هایی که هست بهداشت و درمان این مملکت را مخصوصاً در جاهای دور افتاده مملکت، مخصوصاً در بخشهای دور افتاده مملکت تأمین کنیم ملاحظه فرمائید بخشهایی در مملکت داریم، در آذربایجان بخشهایی داریم که دارای ۱۵۰ تا دویست هزار نفر نفوس است اینها يك طبیب دارند، با پنجاه فرسخ فاصله البته طبیب با هر وسیله‌ای که باشد حتی با هلیکوپتر هم که باشد نمیتواند به تمام این قسمتها برسد، يك طبیب چهل و پنجاه آبادی را که اقلاً هزار و هزار و دویست خانوار هستند بعرض رساندم این نظر تأمین شود بتوانید بهداشت و درمان این مملکت را هم تأمین فرمائید.

۷- معرفی آقای فرهودی بمعاونت وزارت کشور بوسیله آقای وزیر کشور

رئیس - جناب آقای وزیر کشور.

دکتر بیراسته (وزیر کشور) - با اجازه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی جناب آقای فرهودی که از شخصیت‌های برجسته مملکت هستند بسمت معاونت پارلمانی وزارت کشور معرفی میشوند (نمایندگان - مبارک است). گرچه متن نمی‌دانستم که جناب آقای دکتر شفیع امین این جا مطالبی راجع بدهات و بخش‌ها خواهند گفت و وسط فرمایشاتشان رسیدم ولی

برای استحضار نمایندگان محترم بعرض میرسانم که این مسأله یعنی توجه بعمران دهات و رفع نیازمندیهای مردم ده نشین از مدتها پیش مورد توجه دولت بوده و هست و لویحی در این مورد تهیه شده است که تا ۱۵ روز دیگر حد اکثر تقدیم مجلس شورای ملی خواهد شد بنا بر این از نظر ایشان خیلی متشکرم بنام یکی از اعضای دولت که می بینم آقایان نمایندگان محترم باین مسئله اساسی مملکت که عبارت باشد از عمران و آبادی دهات یعنی تأمین رفاه اکثریت قطعی مردم ایران توجه کافی دارند چون لوایح آماده شده و در کمیسیونهای مختلف میباشد البته برای شورا آخر در جلسه هیأت دولت مطرح نشده بنده عرضی نمی‌کنم، در جلسات بعد این لوایح تقدیم میشود و طرح خواهد شد و امیدوارم که زودتر تصویب شود و این مشکلات انشاءالله زودتر رفع شود (عده‌ای از نمایندگان - انشاءالله)

۸- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم، جلسه آینده ساعت

۹ صبح روز سه شنبه خواهد بود.

(مجلس یکساعت بظهر ختم شد.)

رئیس مجلس شورای ملی - مهیندس عبداللہ ریاضی